

บทความประจำเดือนมกราคม ๒๕๕๖ “ลักษณะภาษาแต้จิ๋วเทียบลักษณะภาษาไทย”

ถาวร สิกขโกศล (๒๕๕๔) อธิบายว่า ภาษาแต้จิ๋วคล้าย คลึงกับภาษาไทยหลายประการ ทั้งด้านเสียง คำ และไวยากรณ์ ความคล้ายคลึงที่กล่าวถึงเป็นเช่นไรบ้าง ขอกล่าวถึงดังต่อไปนี้

เสียงในภาษาแต้จิ๋วส่วนใหญ่มีลักษณะเช่นเดียวกับภาษาไทย คือ มีเสียงพยัญชนะ เสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์ กล่าวคือ เสียง พยัญชนะ ภาษาแต้จิ๋ว ส่วนใหญ่เหมือนกับภาษาไทย ทว่ามีเสียงมากกว่าในภาษาไทย ๒ เสียงคือ เสียง /g/ และ /z/

ส่วนเสียงสระในภาษาแต้จิ๋วซับซ้อนและจัดประเภทต่างจากภาษาไทยดังนี้

๑. ไม่แยกเสียงสระสั้นยาวอย่างในภาษาไทย
๒. มีเสียงสระนาสิก เสียงสระประเภทนี้ หลวงอำนาจเงินพากย์ ครูภาษาจีนชั้น ๓ ผู้ใหญ่ในสมัยรัชกาลที่ ๖-๗ ให้ใช้เครื่องหมาย + ต่อท้าย เวลาเทียบเสียงเป็นภาษาไทย เช่น เกีย + แปลว่า ก้าว ส่วน เกีย แปลว่า เพิ่ม

๓. มีเสียงสระที่มีเสียงตัวสะกด ง ม ก และ บ

๔. มีเสียงสระเดี่ยวที่ต่างจากภาษาไทย คือ เสียงกึ่งเอและแอ (เสียงสระเลื่อนลงล่าง)

๕. มีเสียงสระผสมเด่น ๆ ที่ต่างจากภาษาไทย ๒ เสียง ได้แก่ เสียงอู +เอ (เสียงสระเลื่อนไปหลัง) และเสียงอี+โอหรืออี+ออ (เสียงสระเลื่อนไปหน้า)

เสียงวรรณยุกต์ในภาษาจีนแต้จิ๋วแบ่งเป็น ๘ ระดับ ดังที่ท่องกันว่า 分粉訓忽云混份佛 (มักออกเสียงว่า ฮุง ฮุง ฮุง หุก ฮั้ง หุง หุง ฮุก ตามลำดับ) ตามความเคยชินของคนไทย เสียง ๔ และ ๘ เป็นเสียงคำตาย ส่วนเสียง ๓ และ ๗ คล้ายกันมาก และมักตรงกับเสียงเอกในภาษาไทย เสียง ๑ ตรงกับเสียงสามัญในภาษาไทย เสียง ๒ ตรงกับเสียงโทในภาษาไทย เสียง ๕ มักถือกันว่าตรงกับเสียงตรีในภาษาไทย และเสียง ๖ คล้ายกับเสียงจัตวา

ในด้านคำศัพท์ มีบางส่วนคล้ายกับคำศัพท์ในภาษาตระกูลไท เช่น 巴毛 (ปาม้อ) แปลว่า ปลาหม้อ 巴浪 (ปาลัง) แปลว่า ปลาลัง ระบบใช้คำนำหน้า 阿 (อา) เช่น 阿爹 (อาเตี้ย) 阿姨 (อาอี) 阿舅 (อาจู้) คล้ายการใช้คำว่า อ้าย อี นำหน้าคำในภาษาไทยโดยไม่ทำให้มีความหมายไปทางหยาบคาย เช่น อีพ่ออีแม่ นอกจากนี้โครงสร้างคำ พท์ในภาษาแต้จิ๋วยังวางส่วน ขยายไว้ข้างหลังคล้ายภาษาไทย เช่น 椅子 (เก้าอี้ตัวเล็ก) 雞母 (ไก่ตัวเมีย) 魚乾 (ปลาแห้ง) คำดังกล่าวในภาษาจีนกลาง ต้องวางส่วนขยายไว้ข้างหน้าส่วนหลัก ได้แก่ 小椅子 (เก้าอี้ตัวเล็ก) 母雞 (ไก่ตัวเมีย) และ 乾魚 (ปลาแห้ง) ตามลำดับ

โครงสร้างประโยคภาษาแต้จิ๋วบางโครงสร้างคล้ายกับภาษาไทยมากกว่าภาษาจีนกลาง เช่น โครงสร้างแสดงการเปรียบเทียบ ในภาษาจีนกลาง อาทิ A + 比 + B + กริยา เช่น A 比 B 高 แปลว่า A เทียบกับ B แล้วสูง ในภาษาแต้จิ๋วจะใช้ว่า A + กริยา + 過 + B เช่น A 高 過 B แปลว่า A สูงกว่า B จะเห็นว่า โครงสร้างประโยคภาษาแต้จิ๋วดังตัวอย่าง เหมือนกับโครงสร้างประโยคภาษาไทยมาก (นอกจากนี้ คำว่า 過 ยังเป็นคำศัพท์ร่วมเชื้อสายกับคำว่า กว่ ในภาษาไทยด้วย)

สรุปได้ว่า เสียงในภาษาแต้จิ๋วแบ่งออกเป็น ๓ ประเภทคล้ายกับภาษาไทยคือ เสียงสระ เสียงพยัญชนะ และเสียงวรรณยุกต์

กล่าวคือ มีระบบเสียงสระเดี่ยวและ เสียงสระผสมคล้ายของภาษาไทย แต่มีบางเสียงที่ต่างออกไป เสียงสระแบบมีเสียงตัวสะกดก็มีเหมือนกับภาษาไทย ทว่าเห็นได้ชัดว่า มีมากกว่า นอกจากนี้ภาษาแต้จิ๋วไม่จำแนกเสียงสระด้วยความยาวของเสียง ทำให้ไม่ แบ่งเสียงสระออกเป็นสระเสียงสั้นและสระเสียงยาว อนึ่งภาษาแต้จิ๋วยังมีเสียงสระนาสิกด้วย

เสียงพยัญชนะในภาษาแต้จิ๋ว คล้ายของภาษาไทย ทว่ามีเสียงพยัญชนะก้องที่ภาษาไทยไม่มี ได้แก่ เสียง /g/ และ /z/ ส่วนเสียงวรรณยุกต์ในภาษาแต้จิ๋วมีถึง ๘ ระดับ ถ้าพยายามจะเขียนถอดเป็นภาษาไทยก็พอทำได้ เนื่องจากมีเสียงวรรณยุกต์บางระดับที่ออกเสียงไม่แตกต่างกันมาก พอจะอนุมานเป็นเสียงวรรณยุกต์ระดับเดียวกันในภาษาไทยได้

ความคล้ายคลึง ระหว่างภาษาไทยกับภาษาแต้จิ๋วดังกล่าวข้างต้นไม่ใช่เรื่องบังเอิญ หรือเป็นความพยายามจับนำส่วนที่เหมือนกันมาบิดยัดใส่ก ะดั่งเดียวกัน ทว่าภาษาตระกูลไทกับภาษา เยวซึ่งเป็นภาษาดั้งเดิม ต้นเค้าของภาษาแต้จิ๋วมีความสัมพันธ์กันที่อธิบายได้ ในทางภาษาศาสตร์ รายละเอียดเรื่องภาษาแต้จิ๋วดังกล่าวสามารถหาอ่านได้ในหนังสือชื่อ “แต้จิ๋ว : จีนกลุ่มน้อยที่ยิ่งใหญ่” (ถาวร ลิกขโกศล , ๒๕๕๔)

งานทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

รายการอ้างอิง

ถาวร ลิกขโกศล. (๒๕๕๔). แต้จิ๋ว : จีนกลุ่มน้อยที่ยิ่งใหญ่. กรุงเทพฯ: มติชน.